

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvineným **M. J.** a **T. B.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí 27. marca 2012 v Bratislave, o sťažnosti obvinených M. J. a T. B. a sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu z 18. marca 2012, sp. zn. Tp 19/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených M. J., T. B. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa **z a m i e t a j** ú.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudcu pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu vzal do väzby obvinených J. a B. z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. a vymedzil začatie plynutia ich väzobnej lehoty. Zároveň neprijal písomný sľub obvineného B. ako zákonnú náhradu väzby.

Vzatiu do väzby predchádzalo vznesenie obvinenia 12. marca 2012 pre trestné činy podľa § 296 Tr. zák., § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., § 155 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. (M. J.) a podľa § 296 Tr. zák. a § 172 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. (T. B.).

Proti uzneseniu o vzatí do väzby podali sťažnosť obaja obvinení ústne do zápisnice po jeho vyhlásení, rovnako tak prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor).

Obvinený B. sťažnosť aj písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu. Uvádza v nej, že trestné stíhanie nie je dôvodné a vyšetrovateľom popísaný skutok nevyjadruje vzťah medzi ním a trestným činom.

Pokiaľ ide o drogovú trestnú činnosť, nevyklučuje konanie o dohode o vine a treste, v súvislosti s čím by bola väzba neprimeraným opatrením.

Väzobné dôvody nie sú dané.

Sudcom uvádzaná okolnosť, že viaceré osoby ešte neboli svedecky vypočuté nie je dôvodom kolúznej väzby.

Dôvod preventívnej väzby tiež nie je daný a nemôže ho založiť okolnosť, že obvinený je nezamestnaný. Ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. predpokladá, že by mohol dokonať trestný čin o ktorý sa pokúsil alebo ktorým hrozil, čo v daných súvislostiach nie je možné.

Preto obvinený navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prepustiť ho z väzby na slobodu.

Prokurátor tiež ním podanú sťažnosť odôvodnil písomne.

Dôvod útekovej väzby je podľa neho daný, nakoľko obvinený B. žije s matkou a sestrou v stiesnených bytových podmienkach, u O. sa zdržiava kedy sa mu zachce, podľa napätia doma. To mu umožňuje vyhýbať sa trestnému stíhaniu. Keďže by sa obvinený mohol zdržiavať v O. dome, chránenom oplotením a kamerovým systémom, jeho predvedenie odtiaľ by bolo obtiažne a podmienené vydaním príkazu na domovú prehliadku.

Obvinený J. sa zdržiava v mieste trvalého bydliska, ale jeho tvrdená starostlivosť o dcéru nezodpovedá páchaniu trestnej činnosti (aj v súvislosti s trestným rozkazom z 1. marca 2012). Vzhľadom ku kvalifikácii podľa § 155 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. hrozí obvinenému vysoký trest, čo spolu s ďalšími už skôr, ako aj v podanej sťažnosti uvedenými okolnosťami, vyvoláva obavu z vyhýbania sa trestnému stíhaniu.

Preto prokurátor navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vziať obvinených do väzby aj z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) vykonal prieskum v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. a zistil, že sťažnosti obvinených a prokurátora nie sú dôvodné.

Sudca pre prípravné konanie postupoval pri rozhodovaní o väzbe v súlade so zákonom a v tomto zmysle aj správne odobril postup policajta a prokurátora predchádzajúci jeho rozhodovaniu, avšak pri (rovnako dôvodnej) úprave údajov o čase obmedzenia osobnej slobody oboch obvinených. Rovnako v súlade s trestným poriadkom aj o väzbe rozhodol a svoje rozhodnutie aj podrobne a náležite odôvodnil, vrátane neprijatia sľubu obvineného B.. Dopĺňanie použitej argumentácie by bolo mechanické a duplicitné, preto k nemu najvyšší súd z hľadiska dôvodnosti podozrenia vo vzťahu k vznesenému obvineniu, ako aj z hľadiska sudcom pre prípravné konanie určeným väzobným dôvodom, nepristúpil.

Výnimkou je reakcia na sťažnostnú námietku obvineného B. vo vzťahu k odôvodneniu väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Tu je potrebné uviesť, že dôvodom väzby je reálna hrozba kolúzneho konania obvineného, nie hrozba takého pôsobenia na jeho osobu (tu sa využívajú iné procesné inštitúty, ak sú splnené podmienky na ich použitie).

Dôvodnosť obavy z marenia objasňovania relevantných skutočností môže prameniť nielen z konania obvineného v priebehu vyšetrovania, ale aj z ďalších konkrétnych skutočností. Tieto skutočnosti môžu vyplývať aj z charakteru činu, pre ktorý je obvinený stíhaný.

Dôvodnosť podozrenia zo spáchania dotknutých činov je v uznesení sudcu pre prípravné konanie dostatočne odôvodnená, a to aj označeným jednotlivých dôkazov.

Konkrétnou skutočnosťou zakladajúcou väzobný dôvod sú potom práve vzťahy nadriadenosti a podriadenosti v zločineckej skupine, predpokladané vzneseným obvinením. Ak T. B. mal zabezpečovať tam uvedené činnosti (stráženie domu pre J. O. a zabezpečenie mu omamných látok), nepochybne by v prípade potreby, aktuálne vyvolanej trestným stíhaním dotknutých osôb, mohol plniť aj úlohy zamerané na sťaženie dokazovania proti naposledy menovanému a ďalším obvineným, a to aj vo vlastnom záujme.

Čo sa týka zvyšku argumentácie uvedenej v sťažnosti obvineného B., táto rovnako nie je dôvodná.

Obvinenie je vo vzťahu k T. B. dostatočne konkrétne. Dôvodnosť podozrenia z trestnej činnosti, pre ktorú bolo vznesené obvinenie je pre vedenie trestného stíhania proti

obvinenému dostatočná a (ako už bolo uvedené), v napadnutom uznesení náležite odôvodnená. Eventuálne budúce konanie o dohode o vine a treste na aktuálnom rozhodnutí o väzbe nič nemôže zmeniť.

Rovnako tak je tomu i pokiaľ ide o dôvod preventívnej väzby (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). V kontexte sťažnostných námietok, relevantná je v tomto smere činnosť zabezpečujúca príjem obvineného, podľa vzneseného obvinenia vykonávaná pre zločineckú skupinu (jej vedúceho člena), nie finančná závislosť na podnikaní J. O. v oblasti gastronómie.

Podkladom pre použitie dotknutého väzobného dôvodu je obava z pokračovania v trestnej činnosti, nie len obava z dokonania činu po jeho predchádzajúcom pokuse alebo činu, ktorým obvinený hrozil (čo ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. výslovne uvádza).

Preto bola sťažnosť obvineného B. zamietnutá.

Zamietnutá bola aj sťažnosť obvineného J., a to na základe skutočností uvedených v dostatočnom rozsahu v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Rovnaká je situácia vo vzťahu ku sťažnosti prokurátora a väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., ohľadom absencie ktorého je potrebné s rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie súhlasiť.

Je pravdou, že najmä u obv. J. je daná hrozba vysokého trestu, čo však samo o sebe nepostačuje. Musí sa k nej pridať konkrétna okolnosť, ktorá v spojitosti s touto hrozbou vyvoláva obavu z úteku alebo vyhýbania sa trestnému stíhaniu.

V uvedenom smere nie je možné konkrétne závery sudcu pre prípravné konanie obsiahnuté v odôvodnení jeho uznesenia, podložené úvahami o preukázateľne nastalých skutočnostiach, spochybníť.

K sťažnosti prokurátora:

Stiesnené podmienky v mieste trvalého bydliska (obv. B.) dôvod útekovej väzby nezakladajú, vyskytujú sa u veľkého počtu obvinených, ktorí nie sú stíhaní väzobne.

Na vstup do obydľia pri predvedení obvineného nie je potrebný príkaz na domovú prehliadku (§ 103 ods. 2 Tr. por.).

Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd zamietol aj sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 27. marca 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková